

UNIPIHA ALGKOOL

Hädaolukorra lahendamise plaan (kriisiplaan)

Sisukord

1. Üldsätted	3
2. Hädaolukorra lahendamise plaani eesmärk	3
3. Olulised andmed	3
4. Kontaktisikud väljaspool kooli	3
5. Kooli kriisimeeskond	4
6. Riskianalüüs	4
7. Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted	5
8. Info edastamine hädaolukorras	6
9. Suhtlemine meediaga	6
10. Kriisimeeskonna ülesanded erinevates hädaolukordades	6
11. Kogu kooli haaravad ajakriitilised hädaolukorrad	25
12. Tegevusplaan elektrikatkestuse korral	38
LISA 1. Kogunemiskohta jõudnute kontroll-leht	40
LISA 2. Äkkrünnaku ähvarduse dokumenteerimise ankeet	41
LISA 3. Pommiähvarduse dokumenteerimise ankeet	43
LISA 4. Kirja näidis lapsevanemate teavitamiseks õpilase surma puhul	45
LISA 5. Kirja näidis klassikaaslase matustest teavitamiseks	46
LISA 6. Keelatud aine(te)/eseme(te) äravõtmise akt	47

1. Üldsätted

Hädaolukorra lahendamise plaan on koostatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 alusel. Hädaolukorrana käsitatakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab koolis viibivate isikute elu ja tervist, kahjustab oluliselt keskkonda või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju.

Kooli pidaja loob võimalused ja direktor korraldab õpilaste ja koolitöötajate kaitse hädaolukorras. Direktor korraldab kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamise, kaasates vajaduse korral õppenõukogu ja hoolekogu ning eksperte.

Hädaolukorra lahendamise plaanis nähakse ette:

- 1) hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted;
- 2) koolis hädaolukorra lahendamisega seotud isikute ülesanded;
- 3) hädaolukorra lahendamist juhtivad ja lahendamisele kaasatavad isikud;
- 4) hädaolukorra lahendamise juhtimise ja koordineerimise korraldus;
- 5) teabevahetuse korraldus;
- 6) koolitöötajate, õpilaste, vanemate ning vajaduse korral teiste isikute teavitamise korraldus;
- 7) õppekorraldus hädaolukorra ajal;
- 8) tegevused pärast hädaolukorda.

2. Hädaolukorra lahendamise plaani eesmärk

- a) päästa ja kaitsta inimese tervist ja elu
- b) kaitsta kooli vara
- c) toetada kiiret ja adekvaatset reageerimist hädaolukorras
- d) taastada võimalikult kiirelt tavapärane olukord

3. Olulised andmed

Kooli nimi: Unipiha Algkool

Aadress: Pangodi, Kambja vald, Tartumaa

Õpilaste arv: 6

Töötajate arv: 5

Häiresignaal: pidev helin

Äkkrünnaku või kõrgendatud ohu korral: katkestatud helinad

Turvaline kogunemiskoht: kooli õueala, Õuesõppekoda

Alternatiivne kogunemiskoht: Unipiha algkooli kelder

4. Kontaktisikud väljaspool kooli

Piirkonnakonstaabel: tel 5330 7105

Sotsiaalosakond: tel 5627 7072
Psühholoogiline kriisiabi: tel 1247

5. Kooli kriisimeeskond

Marju Rebane – direktor – kriisimeeskonna juht;

Karel Allikas – abiõpetaja; annab ülevaate õpilaste liikumisest, koordineerib tegevust;

Andrus Kompus – majahoidja-kütja; suhtleb politsei ja tuletõrjega, koordineerib tegevust

Anari Kroon – kunsti -ja liikumisõpetaja, koordineerib tööd õpilastega hädaolukorras tegutsemiseks, tagab vajadusel õpilastele transpordi;

Lizette Kurvits- sotsiaalpedagoog-assistent; osutab vajaduse korral psühholoogilist abi.

6. Riskianalüüs

6.1 Riskianalüüsi eesmärk

Riskianalüüsi eesmärk on selgitada välja, millisteks olukordadeks tuleb koolil valmis olla, kuidas ennetada ja rakendada ettevaatusabinõusid.

6.2 Analüüs

Hädaolukord	Mis võib olukorda põhjustada?	Riskide maandamine
Tulekahju	Tuleohusnõuete eiramine Süttivate ainete kooliruumidesse toomine Puudulik teavitamine Ahiküte	Õppused, õppefilmid Ennetustöö aine- ja klassijuhatajatundides Koostöö päästeameti spetsialistidega Kütteseadmete hooldamine ja süsteemne kontroll
Pommiähvardus	Afektiseisund Psüühikaprobleemid Vähene teadlikkus Kiusamine, kättemaks Tõrjutud õpilased Terrorism	Selgitustöö Koostöö päästeametiga ja politseiga
Lõhkeseadeldise oht	Pürotehnika kättesaadavus ja selle oskamatu käsitsemine Sõdade ajast jäänud laskemoona leidmine Inimlik uudishimu Puudulik teadlikkus tegutsemiseks	Olla kursis õpilaste tegevuste ja huvidega Klassijuhatajate teematunnid Külalisõpetajad, koostöö politsei ja päästeametiga

Äkkrünnaku ähvardus	Tõrjutud õpilased Meediakajastused	Ainekava temaatika Rollimängud Väärtushinnangute kujundamine
Äkkrünnak	Meediakajastuste mõju Tõrjutus Relvade kättesaadavus Võõraste märkamatu sisenemine kooliruumidesse	Näe ja ole nähtav! Koostöö politsei ja päästeametiga Ainealase temaatikaga sidumine
Liiklusohud	Tähelepanematus kooli ees sõiduteel	Liiklusalane teavitustöö Juhendamine
Veekogud	Uppumisoht. Talvisel ajal liikumine üle jää, et teekond oleks lühem Ettevaatamatus ja julgus Ohtude mittetunnetamine	Järelvalve lastele veekogu ääres õppetöö ajal. Kooli teekonna kirjeldus Ohtude märkamine Kodukorra reeglite koostamine: kuidas käituda vahetunnis õues
Füüsiline ja vaimne vägivald	Sotsiaalsed probleemid perekonnas Koduse kasvatuse puudujäägid Tõrjutus Madal enesehinnang	Sotsiaalpedagoogi sekkumine Koostöö lapsevanematega Koostöö valla sotsiaalnõuniku ja lastekaitseametnikuga ning politseiga Ainealane töö tunnis Sallivuse kujundamine

7. Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted

7.1 Selgita, millise hädaolukorraga on tegemist.

7.2 Aita ja päästa vahetus ohus olijad. Jaga ülesanded, kui abistajaid on rohkem.

7.3 Teavita hädaolukorrast teisi, vältimaks nende ohtu sattumist.

7.4 Vajadusel anna elupäästvat esmaabi.

7.5 Helista hädaabinumbril 112.

7.6 Helistades 112 räägi:

- mis on juhtunud;
- kus? Täpne aadress või kooli nimi;
- kas on vigastatuid;
- ütle oma nimi ja telefoninumber;
- vasta küsimustele täpselt ja lihtsalt;

- ära katkesta ise kõnet!

8. Info edastamine hädaolukorras

Info edastamise võimaluste valikul arvestatakse teavitamise pakilisusega ja kas juhtum leidis aset koolis või õppetöövälisel ajal:

8.1 Vanemate teavitamine, edasta:

- faktid juhtunu kohta;
- millised on tagajärjed;
- kas koolikorralduses on muudatusi.

8.2 Vanemate teavitamise viisid:

- info edastatakse vanematele Stuudiumi kaudu;
- klassiõpetaja helistab oma klassi vanematele ja edastavad lubatud informatsiooni;
- klassiõpetaja saadab sõnumi või suhtlusvõrgustiku kaudu teate oma klassi lapsevanematele;
- klassiõpetaja saadab e-kirja lapsevanematele;
- info edastatakse kooli kodulehel ja Facebooki lehel

8.3 Info liikumine koolipäeva ajal:

- kooli töötajad teavitavad hädaolukorrast direktorit suuliselt või telefoni teel;
- kooli töötajatele korraldatakse erakorraline infokoosolek (pommiähvardus, epideemia, kooli sulgemine jne);
- info liikumine: direktor → asetäitja → kriisimeeskonna liikmed → klassiõpetajad.

9. Suhtlemine meediaga

- meediaga suhtleb direktor või tema volitatud isik;
- infot võib jagada koolikorralduslikes küsimustes;
- infot ei edastata kannatanute või kuriteo toimepanijate kohta;
- õpetajad kaitsevad vajaduse korral õpilasi meedia eest.

10. Kriisimeeskonna ülesanded erinevates hädaolukordades

10.1 Äkkrünnak

Äkkrünnaku juhtum	
Ülesanne	Teostaja/asendaja
Annab varjumishäire	Direktor/asetäitja
Asub tööle kontaktisikuna:	Majahoidja

<ul style="list-style-type: none"> • annab kooli hooneplaani ja võtme politseinikule või viib selle välistaapi; • suhtleb 112 vahendusel välistaabi juhiga, kes annab korraldused edasiseks tegevuseks; • abistab operatiivüksuseid teabega. 	
Kogub infot varjunute kohta õpetaja telefoni teadete põhjal (kas kõik on ohutsoonist väljunud) ning edastab selle operatiivteenistusele	Klassiõpetaja/abiõpetaja
Pärast olukorra lahenemist:	
Kriisimeeskonna koosolek: <ul style="list-style-type: none"> • tegevusplaani korrigeerimine vastavalt olukorrale; • ülesannete jagamine 	direktor
Kooskõlastab operatiivteenistusega lapsevanematele edastatava info sisu	direktor
Lapsevanematele eelnevalt kooskõlastatud info edastamine: <ul style="list-style-type: none"> • info toimunu kohta; • kindel info, kui laps on elus ja terve; • info edasise koolikorralduse kohta; • telefoninumbrid, millelt saab lisainfot 	klassiõpetaja
Võimalusel ja vajadusest lähtuvalt ühenduse võtmine kriisiabi osutava psühholoogiga ja esmase psühholoogilise abi osutamine	sotsiaalpedagoog
Lapsevanematele infotunni korraldamine.	Direktor/klassiõpetaja/majahoidja/sotsiaalpedagoog
Tegutseb kõneisikuna suheldes meediaga.	Direktor/asendaja
Vastavad infotelefonil ning suhtlevad lapsevanematega.	Klassiõpetaja/majahoidja
Organiseerib ruumid järgmise koolipäeva jne toimumiseks, vajadusel koolimaja sulgemiseks	Majahoidja
Korraldab järgmisel päeval infotunni kõigile õpilastele ja õpetajatele.	Direktor/klassiõpetaja/sotsiaalpedagoog
Korraldab mälestusrituaalid, kui on hukkunuid.	Direktor/klassiõpetaja/sotsiaalpedagoog

10.2 Rünnaku ähvardus

Ülesanne	Teostaja/asendaja
Täpsustab infot nii palju kui võimalik.	Direktor/klassiõpetaja

Teavitab kooli kontaktisikut politseis (valla konstaabel).	Direktr/klassiõpetaja
Kohese rünnaku ohu puhul: <ul style="list-style-type: none"> • varjumishäire andmine; • politsei ja päästeameti teavitamine 112. 	Direktor/klassiõpetaja

10.3 Tulekahju

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Tulekahjust teavitamise juhised:		
Kontrollib häire õigsust, hindab ohtu vastavalt varem kokku lepitud meetodikale.	direktor	majahoidja
Edastab tulekahjuteate häirekeskusele.	direktor	Asetäitja
Teavitab tulekahjust ehitises ja ohualas viibivaid inimesi.	klassiõpetaja	abiõpetaja
Kogunemiskohal kogub teavet.	klassiõpetaja	abiõpetaja
Edastab päästetöö juhile teavet elektrisüsteemi väljalülitamise kohta.	majahoidja	abiõpetaja
Edastab vajadusel päästetöö juhile teavet elektrikilbi asukoha kohta.	majahoidja	abiõpetaja
Edastab päästetöö juhi edasised korraldused evakueerunud inimestele: - kui evakueerunutel on lubatud hoonesse naasta, - kui evakueerunud on tarvis ilmastikuolude tõttu alternatiivsesse kogunemiskohta viia.	majahoidja	abiõpetaja
Õpetajate käest kogub kogunemiskohas teavet.	majahoidja	abiõpetaja
Päästemeeskonnale edastatakse tulekahju teadaolev asukoht hoones.	majahoidja	abiõpetaja
Evakuatsiooni läbiviimise juhised:		
Veendudes tulekahju olemasolus, käivitab kokkuleppelise signaali	direktor	majahoidja

evakueerumise algatamiseks		
Ehitises viibivate inimeste evakueerimine.	direktor	klassiõpetaja
Kontrollib ruume koputades ja hüüdes, et tagada, et kõik inimesed on hoonest väljunud	direktor	Klassiõpetaja/ /sotsiaalpedagoog/abiõpetaja
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis.	klassiõpetaja	abiõpetaja
Tulekahju korral tegutsemise juhised:		
Hindab ohtu vastavalt varem kokku lepitud meetodikale	direktor	Asetäitja/klassiõpetaja
Koostab esmaste tulekustutusvahendite ja tuleohutuspaigaldiste kasutamise meetodika (tegevus teostatakse tegevusvalmiduse loomisel).	majahoidja	
Tagab tulekahju leviku piiramise vahendite olemasolu (tegevus teostatakse tegevusvalmiduse loomisel).	majahoidja	
Teeb ohutuks tehnoloogiliste seadmete või protsesside (elektrisüsteem jmt) kasutamise.	majahoidja	
Valmistumine olukorraks, kui õnnetus juhtub vahetunni või õppetööst vabal ajal:		
Tagab häiresignaali kuuldes ja evakuatsioonimärgistust järgides võimalikult kiiresti kogunemiskohta liikumise	klassiõpetaja	Abiõpetaja
Tagab, et kogunemiskohas loetakse õpilased üle.	klassiõpetaja	Abiõpetaja/sotsiaalpedagoog
Edastab saadud andmed päästetöö juhile.	klassiõpetaja	Abiõpetaja/sotsiaalpedagoog
Kui õnnetus juhtub pärast tunde:		

Tagab häiresignaali käivituses hoones viibivate laste, noorte ja täiskasvanute väljatoomise evakuatsioonimärgistust järgides.	direktor	klassiõpetaja
Tagab, et vaba aja tegevust korraldab õpetaja/noorteringi juht väljub ruumist viimasena, veendudes enne, et ruumis rohkem inimesi ei ole.	direktor	huviringiõpetaja
Tagab, et kogunemiskohas loetakse nii lapsed kui ka täiskasvanud üle.	klassiõpetaja	huviringiõpetaja
Tagab selle, et puudujate korral tehakse kindlaks, kas on oht, et keegi jäi majja	klassiõpetaja	huviringiõpetaja
Edastab saadud andmed päästetöö juhile.	klassiõpetaja	huviringiõpetaja
Päästemeeskonnaga tehtava koostöö juhis:		
Kehtestab päästemeeskonna sisenemise teekonna.	majahoidja	
Võtab päästemeeskonna sündmuskohal vastu.	direktor	majahoidja
Informeerib päästetöö juhti tulekahju asukohast ja ulatusest ning inimeste viibimisest ohualas	direktor	majahoidja
Tagab hoone skeemide olemasolu, et vajadusel päästetöö juhile täiendavat infot anda.	majahoidja	
Informeerib päästetöö juhti hoonesse jäänud inimestest ja piirkonnast, kuhu nad on jäänud.	direktor	abiõpetaja
Informeerib päästetöö juhti sellest, millist teed pidi jõuab kõige hõlpsamalt tulekahju kohani.	majahoidja	abiõpetaja
Informeerib päästetöö juhti peakilpide, tulekustutustugipunktide, tuletõrje- ja	majahoidja	abiõpetaja

päästevahendite olemasolust ja asukohast, asutuses paiknevatest põlevmaterjalidest, ohtlikest ainetest ja muudest ohtudest, ning tuletõrje veevarustusest.		
Edastab päästetöö juhi korraldused evakueerunud inimestele.	direktor	klassiõpetaja
On pidevalt kättesaadav päästetöö juhile objekti kohta lisainformatsiooni andmiseks.	direktor	majahoidja
Kooskõlastab direktori ja päästetöö juhiga info ning edastab selle esimesel võimalusel lapsevanematele (alati, kui on toimunud evakueerumine).	klassiõpetaja	majahoidja
Suhtleb sündmuskohal meediaga	direktor	asetäitja

10.4 Ülesanded pärast päästetööde lõppu

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus - kohandatakse tegevusplaan vastavalt olukorrale, - jagatakse ülesanded.	direktor	majahoidja
Korraldab õpetaja informeerimise (evakuatsiooni põhjus, kahjustuste ulatus, esmane info edastamiseks õpilastele ja lapsevanematele).	direktor	majahoidja
Kutsub kokku kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse - <i>edasine tegevuste korraldus,</i> - <i>lapsevanemate infotunni vajalikkus.</i>	direktor	majahoidja
Vajadusel korraldab õpetajate infotunni, et - anda täpsem info toimunu kohta,	direktor	majahoidja

<ul style="list-style-type: none"> - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele, - korrata üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel, - anda infot edasiste tegevuste kohta, - anda soovitusel, kuidas juhtunud klassis käsitleda, 		
<p>Võtab vajadusel ühendust kriisiabi osutava spetsialistiga ja korraldab esmase psühholoogilise abi osutamise.</p>	<p>direktor</p>	<p>klassiõpetaja</p>

10.5 Pommiähvardus

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
<p>Kogub kõne vastuvõtjalt nii palju infot, kui võimalik, palub selle ka kirja panna (nii saadud info kui kirjeldus helistaja ja kõne tausta kohta)</p>	<p>direktor</p>	<p>klassiõpetaja</p>
<p>Kui ähvardus on personaalne ja tuleb näiteks telefoni teel, siis helistab häirekeskuse telefonil 112.</p>	<p>direktor</p>	<p>klassiõpetaja</p>
<p>Teavitab 112, kui ähvarduse vastuvõtja seda veel ei teinud.</p>	<p>direktor</p>	<p>klassiõpetaja</p>
<p>Otsustab, kas</p> <ul style="list-style-type: none"> - ignoreerida ähvardust (seda saab teha ainult siis kui oled olukorda analüüsinud ja otsuse turvalisuses kindel [näiteks on teada saadud, kes kooliõpilastest selle ähvarduse tegi vmt] muul juhul seda võimalust mitte kasutada!; 	<p>direktor</p>	<p>klassiõpetaja</p>

- anda kohene evakuatsioonihäire; - korraldada vaikne otsing ja vajadusel anda evakuatsioonihäire.		
Vajadusel kutsub kokku kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse tegevuskava ja jagatakse ülesanded.	direktor	klassiõpetaja
Masspostituse laine korral edastab e-kirja aadressile masskiri@politsei.ee.	direktor	klassiõpetaja

Evakueerudes:

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Algatab evakuatsiooni.	direktor	klassiõpetaja
Evakuatsiooniteede ohutust kontrollib.	majahoidja	abiõpetaja
Juhendab kohapeal evakuatsiooni, kui see ei toimu tuletõrje evakueerimisplaani alusel (kui pommikahtlane ese asetseb evakuatsiooni teel).	direktor	klassiõpetaja
Edastab päästetöötajatele kooli hooneplaanidega kriisikava.	majahoidja	direktor
Teavitab päästetööde juhti - lõhkeseade arvatavast asukohast; - elektrisüsteemi väljalülitamisest; - elektrikilbi asukohast.	majahoidja	abiõpetaja
Võtab evakueerudes kaasa õpilaste nimekirjad (vajalik, kui kool kasutab elektroonilist õppeinfosüsteemi).	direktor	klassiõpetaja
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis.	klassiõpetaja	abiõpetaja

NB! Kooli personal peab olema kättesaadav, kui neid on vaja täiendavalt küsitleda.		
Teavitab päästetööde juhti hoonesse jäänud inimestest ja piirkonnast, kuhu nad on jäänud.	klassiõpetaja	majahoidja
Pärast turvalisuse taastamist:		
Ülesanne	teostaja	asendaja
Korraldab pommiähvarduse tõttu ärajäänud tundide toimumise.	direktor	klassiõpetaja
Teavitab juhtunust lapsevanemaid.	klassiõpetaja	majahoidja
Korraldab õpetajatele infotunni, et - anda päästetöötajatega kooskõlastatud info toimunu kohta; - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele; anda infot ärajäänud tundide toimumise korra kohta; - anda soovitusel, kuidas juhtunud klassis käsitleda.	direktor	klassiõpetaja

10.6 Pommikahtlase eseme leid

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab 112 (anda võimalikult täpne eseme ja selle asukoha kirjeldus).	direktor	majahoidja
Annab evakueerumishäire (kui ese asub evakueerimisteel, anna juhend ohutuks evakueerumiseks).	direktor	majahoidja
Piirab pommikahtlase eseme lähiümbruse, tagab demineerijate saabumiseni, et ohutsooni ei lähe	majahoidja	abiõpetaja

kõrvalisi isikuid.		
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis	klassiõpetaja	abiõpetaja
Lülitab välja elektri	majahoidja	abiõpetaja
Teavitab päästetööde juhti - evakuatsioonist; - kas mujal koolimajas märgati veel kahtlaseid esemeid; - gaasi, ventilatsiooni ja vee sulgemisest; - elektri väljalülitamisest; - sundventilatsiooni väljalülitamisest; - elektrikilbi asukohast.	majandusjuhataja	abiõpetaja
Pärast turvalisuse taastamist:		
Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded.	direktor	majahoidja
Teavitab juhtunust lapsevanemaid.	klassiõpetaja	majahoidja
Korraldab õpetajatele infotunni, et - anda päästetöötajatega kooskõlastatud info toimunu kohta; - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele; - anda soovitusi, kuidas juhtunut klassis käsitleda.	direktor	majahoidja

10.7 Õpilase kadumine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kontrollib, kas juhtunust on teatatud politseisse, vajadusel helistab 112.	direktor	majahoidja
Kontrollib, kas juhtunust on teavitatud lapsevanemaid	direktor	klassiõpetaja

või hooldajaid, vajadusel teeb seda.		
On politsei kontaktisikuks.	direktor	majahoidja
Kui õpilast ei leita		
Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kutsub järgmise koolipäeva jooksul kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida millised on edasised tegevused ja tööjaotus; - jagatakse politseiga kooskõlastatud infot juhtunu kohta; - koostöös kriisiabi osutava psühholoogiga määratakse info, mida tohib edastada õpilastele ja lapsevanematele/hooldajatele; - korratakse üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel.	direktor	Majahoidja/sotsiaalpedagoog
On valmis suhtlema meediaga.	direktor	Majahoidja/sotsiaalpedagoog

10.8 Lapserööv

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kontrollib, kas politseid on teavitatud, vajadusel teavitab.	direktor	klassiõpetaja
Teavitab lapse seaduslikku hooldajat.	direktor	klassiõpetaja
Kutsub kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida - kas ja kui laialdast käsitlemist juhtunu vajab; - millised on järgnevad ülesanded ja tööjaotus.	direktor	majahoidja
Korraldab infotunni, kus	direktor	majahoidja

- jagatakse politseiga kooskõlastatud infot juhtunu kohta; - määratakse info, mida tohib edastada õpilastele ja lapsevanematele; - korratakse üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel.		
On valmis suhtlema meediaga.	direktor	majahoidja

10.9 Õnnetus koolis või õppekäigul

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Annab esmaabi.	Vahetult sündmusega kokkupuutuv õpetaja või saatja	
Vajadusel helistab 112, kui seda pole veel tehtud. Informeerib juhtunust perearsti/kooliõde ja lapsevanemat.	Vahetult sündmusega kokkupuutuv õpetaja või saatja.	
Täpsustab kogu õnnetusega seotud info.	direktor	klassiõpetaja
Kutsub kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida - milline on õnnetuse tagajärgede ulatus; - mis on juba ette võetud; - kas keegi vajab psühholoogilist esmaabi; - millised on järgnevad ülesanded ja tööjaotus.	direktor	klassiõpetaja
Otsustab edasise tegutsemise ja jagab ülesanded.	direktor	klassiõpetaja
Koolimajas toimunud tõsisest õnnetusest või surmajuhtumist tuleb teavitada politseid. Politsei teavitab omakseid.		

10.10 Õpilase surm

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab koheselt kooli direktorit.	Teate saaja	

Kinnitab info.	direktor	klassiõpetaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded.	direktor	klassiõpetaja
Kutsub kokku koosoleku, et - teavitada koolipersonali; korrata üle esmased juhised, kuidas teavitada õpilasi; - korrata üle koolipäeva jätkumine ja esmased juhised, kuidas õpilasi toetada; - korrata üle meedia suunamine kõneisiku poole;	direktor	majahoidja
Teavitab klassikaaslast ja lahkunuga vahetult kokkupuutunud õpilasi.	direktor	klassiõpetaja
Langetab lipu poolde masti.	majahoidja	klassiõpetaja
Korraldab mälestuskogunemise (kui surmajuhtum leiab aset enne keskpäeva, korraldatakse mälestusteenistus samal päeval, muidu järgmisel hommikul, talitust ei ole soovitatav pidada päeva lõpus). Mälestuskogunemine: - leinaseisak ja leinamuusika; - direktori kõne; - soovi korral õpilaste hüvastijätt (nt sobiv luuletus, laul või muusikapala); - soovi korral vaimuliku kõne. Lahkunud õpilase vanemad/hooldajad võivad soovi	direktor	klassiõpetaja

korral mälestusteenistusel osaleda.		
Asetab sobivasse kohta lahkunu foto, küünla (võimalusel must lint), lilled ja/või sissekannete tegemiseks mälestuste raamatu.	abiõpetaja	majahoidja
Avaldab kooli poolt kaastunnet lahkunu omastele (kaastundeavaldus). Tagab lahkunu klassikaaslastele võimaluse rääkida oma tunnetest ja mälestustest. (Lahkunu klassis pannakse tema tühjale koolilauale põlema küünal ja võimalusel asetatakse kõrvale ka foto temast.)	direktor	sotsiaalpedagoog
Suhtleb lahkunu lähedastega - avaldab kaastunnet; - räägib koolipoolsetest tegevustest; - küsib, kas kool saab kuidagi toeks olla; - küsib perekonna soovide kohta; - küsib luba matustel osalemiseks; - täpsustab vajadusel matuste korralduslikke küsimusi.	direktor	sotsiaalpedagoog
Kui lähedased on nõus kooli personali osalemisega matustel, teavitab sellest personali suuliselt või kirjalikult.	direktor	sotsiaalpedagoog
Eemaldab pere kontaktandmed kooli infoallikatest (e-kool)	direktor	
On valmis suhtlema meediaga.	direktor	klassiõpetaja
Hindab õpetajate ja õpilaste psühholoogilise toe	sotsiaalpedagoog	klassiõpetaja

vajadust, vajadusel on valmis kuulama ja toeks olema, kontakte pakkuma või kriisipsühholoogiga kokkuleppeid sõlmima. Vormistab käskkirja õpilase kustutamiseks kooli nimekirjast ja õpilaspileti kehtetuks tunnistamiseks, kustutab õpilase andmed Eesti Hariduse Infosüsteemist.		
Tagab hilisema kriisiabi jätkumise lahkunu klassis ja vajadusel ka teistes gruppides.	sotsiaalpedagoog	Vajadusel psühholoog

10.11 Õpetaja või kooli töötaja surm

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab koheselt kooli direktorit.	Teate saaja	
Kinnitab info.	direktor	klassiõpetaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded.	direktor	majahoidja
Kutsub kokku personali koosoleku, et (teemad jaotatakse) - korrata üle esmased juhised, kuidas teavitada õpilasi; - korrata üle koolipäeva jätkumine (koolipäeva ei katkestata, lapsi koju ei saadeta); - korrata üle meedia suunamine kõneisiku poole; - pakkuda õpetajatele tuge.	direktor	majahoidja
Lepitakse kokku konkreetsetes tegevustes		

(mälestuskogunemised, kaastundeavaldused, matused).		
Langetab lipu poolde masti.	majahoidja	abiõpetaja
Korraldab mälestuskogunemise (kui surmajuhtum leiab aset enne keskpäeva, korraldatakse mälestusteenistus samal päeval, muidu järgmisel hommikul, talitust ei ole soovitatav pidada päeva lõpus).	direktor	sotsiaalpedagoog
Asetab sobivasse kohta lahkunu foto, küünla (võimalusel must lint), lilled ja/või sissekannete tegemiseks mälestuste raamat.	majahoidja	abiõpetaja
Avaldab kooli poolt kaastunnet lahkunu omastele (kaastundeavaldus).	direktor	klassiõpetaja
Suhtleb lahkunu lähedastega - avaldab kaastunnet; - räägib koolipoolsetest tegevustest; - küsib, kas kool saab kuidagi toeks olla; - küsib perekonna soovide kohta; - küsib töötajatele ja õpilastele luba matustel osalemiseks; - täpsustab vajadusel matuste korralduslikke küsimusi.	sotsiaalpedagoog	klassiõpetaja
Kui lähedased on nõus kolleegide/õpilaste osalemisega matustel, teavitab sellest õpetajaid suuliselt.	direktor	sotsiaalpedagoog
Kui lähedased on nõus õpilaste osalemisega matustel,	direktor	sotsiaalpedagoog

teavitab sellest lapsevanemaid/hooldajaid kirjalikult		
Hindab personali psühholoogilise toe vajadust, vajadusel on valmis kuulama ja toeks olema, kontakte pakkuma või kriisipsühholoogiga kokkuleppeid sõlmima.	sotsiaalpedagoog	direktor
Eemaldab õpetaja kontaktandmed kooli infoallikatest, Stuudiumist ja kodulehelt.	direktor	klassiõpetaja
On valmis suhtlema meediaga.	direktor	klassiõpetaja

10.12 Lapse füüsilise, emotsionaalse või seksuaalse väärkohtlemise kahtlus

Isik, kellele laps on usaldanud oma mure, pakub tuge kuulates ja õpilast rääkima julgustades.

Alla 16aastase isiku hooletusse jätmisest või emotsionaalse, füüsilise või seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langemisest (või kui on oht, et ta selle ohvriks langeb), on seadusest tulenev kohustus teavitada kohaliku politseiprefektuuri lastekaitsetalitust või noorsoopolitseid.

10.13 Alkoholi, tubaka või muu keelatud aine omamine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Võtab õpilaselt keelatud aine ära ja vormistab dokumendi, millel on kirjas miks, mida, millal, kus, kellelt ja kes ära võttis Kui õpilane keeldub keelatud eseme loovutamisest, võetakse ühendust politseiga.	sotsiaalpedagoog	direktor
Võtab õpilaselt seletuskirja (kui õpilane on joobes, teavitab politseid).	sotsiaalpedagoog	direktor
Alkohoolse joogi omamise puhul joobetunnuste	sotsiaalpedagoog	direktor

<p>puudumisel tuleb politsei teavitamine/kohalekutsumine otsustada, kuid see ei ole kohustuslik Äravõetud alkohoolne jook antakse üle lapsevanemale/hooldajale. Tubakatoote või muu keelatud aine äravõtmisel tuleb teavitada kindlasti politseid (tarbimine või mittetarbimine pole määrav, kuna selliste keelatud ainete omamise ja valdamise eest on seadusega ette nähtud sanktsioonid). Äravõetud tubakatoode või muu keelatud aine antakse üle politseile. Narkootilise aine omamise kahtluse korral tuleb teavitada politseid ja järgida saadud korraldusi. Joobekahtluse korral (alkohol või muu joovastav aine) tuleb teavitada politseid, vajadusel kutsuda kooli meditsiinitöötaja abi osutama. Joobe tuvastamine on politsei pädevuses. Joobe tuvastamine alkomeetri abil koolitöötaja poolt on õigustühine, kuid võib olla koolipoolseks meetmeks, kui õpilane on nõus alkomeetri kasutamisega. Politsei saab menetluses kasutada kooli töötaja poolt koostatud kirjalikku väliste joobetunnuste kirjeldust.</p>		
<p>Teavitab lapsevanemaid/hooldajaid, olenemata sellest, kas politsei seda teeb või mitte. Teavitamine on hea koostöö seisukohast.</p>	<p>sotsiaalpedagoog</p>	<p>direktor</p>

10.14 Kaklemine, kehaliste vigastuste tekitamine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Lahutab kakluse - annab kõigepealt suulise korralduse kaklus lõpetada; - kui sellele ei kuuletuta, lahutatakse kaklus füüsiliselt sekkudes võimalikult leebelt (ei tohi ise õpilast lüüa vms). Sekkumise üle otsustades tuleb hinnata, kas sekkumisel põhjustatav võimalik vigastus on väiksem või suurem kui need vigastused, mis võiksid tekkida siis, kui kaklust ei lahutata; - kui kaklust lahutada ei õnnestu või see on sekkujale ohtlik, kutsub abi või teavitab politseid numbril 112.		Esimene lähedalolev täiskasvanu
Kutsub vajadusel kiirabi.		Esimene lähedalolija
Fikseerib ja dokumenteerib vigastused. Kooli meditsiinitöötaja puudumisel kutsub vajadusel kiirabi või organiseerib õpilase traumapunkti viimise vigastuste fikseerimiseks ja dokumenteerimiseks.	sotsiaalpedagoog	abiõpetaja
Võtab osalejatelt kirjalikud seletused.	sotsiaalpedagoog	abiõpetaja
Teavitab lapsevanemaid.	Sotsiaalpedagoog	abiõpetaja
Tõsisema juhtumi puhul teavitab politseid.	Sotsiaalpedagoog	abiõpetaja
Vajadusel korraldab kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse - kas ja kuidas teavitada kooliperet;	direktor	sotsiaalpedagoog

- kas ja kuidas käsitleda juhtunut edasi; - kas ja kuidas teostada järeltööd.		
--	--	--

10.15 Varastamine, esemete rikkumine, väljapressimine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Eraldab lapsed omavahel võimalikult objektiivsete seletuste saamiseks.	sotsiaalpedagoog	direktor
Võtab lastelt võimalikult kiiresti kirjalikud seletused.	sotsiaalpedagoog	direktor
Teavitab lapsevanemaid.	sotsiaalpedagoog	direktor
Teavitab politseid.	sotsiaalpedagoog	direktor

11. Kogu kooli haaravad ajakriitilised hädaolukorrad

11.1 Äkkrünnak

Rünnakut avastades:

Võimalusel varju, vajadusel põgene!

1. võimalusel anna kohe rünnakust teavitamise häire;
2. helista telefonil 112;
3. järgi telefonilt 112 saadud korraldusi.

Äkkrünnak, varjumisstrateegia

1. Jää rahulikuks ja teata lastele, et koolimajas on oht.
2. Lukusta uks.
3. Tõmba kardinaid akende ette.
4. Anna korraldus
 - eemalduda uksest ja akendest,
 - olla vaikselt,
 - püsida madalal,
 - varjuda koolipinkide ja toolide taha.
5. Jää ootama politsei saabumist.

NB! Ust tohib avada ainult siis, kui oled kindel, et avamist palub politsei või kooli juhtkond. Vajadusel identifitseeri politsei 112 vahendusel.

Ära püüa ründajaga kontakteeruda! See võib lõppeda surmaga!

Ära mine klassist välja esmaabi andma! See võib lõppeda sinu surmaga. Kui näed esmaabi vajadust, helista telefonil 112, kirjelda olukorda ja abivajaja täpset asukohta koolimajas.

Ära luba õpilastel helistada! Tekkiv ülekoormus takistab operatiivjõududel omavahel suhelda ning helin võib reeta teie asukohta

Käitumine varjumise ajal:

1. Ole ise rahulik ja oma korraldustes kindel.
2. Võimalusel leia klassile mingi tegevus.
3. Fikseeri varjumise alguse kellaaeg – oodates tundub aeg reaalsest pikem. Anna õpilastele teada, et varjumine võib kesta mitu tundi, see ei pruugi seotud olla rünnaku tagajärgede ulatusega, evakueerumisluba antakse alles siis, kui on kindel täielik turvalisus.
4. Anna õpilastele teada, et vanematega kontakteerub esimesel võimalusel kooli juhtkond, õpilased lülitavad telefonid välja, et vältida võrgu ülekoormust, sest muidu ei saa politseid ja päästjad omavahel sidet pidada.
5. Lülita oma telefon hääletule režiimile, võimalusel helista telefonil 112, anna teada enda asukohast ja varjajate olukorrast. Vajadusel kasuta selleks õpilase telefoni, mis jääb hääletul režiimil sinu kätte.
6. Kui Sul on infot kurjategija liikumisest, edasta see telefonile 112.
7. Kui keegi klassis olijatest vajab arstiabi, helista telefonil 112, kirjelda olukorda ja abivajaja täpset asukohta koolimajas.

NB! Juhul, kui klassi ust ei ole võimalik lukustada, tuleb evakueeruda, äärmiselt ohtlik on jääda ruumi, mida ei ole võimalik sulgeda!

Varjumisstrateegia vahetunnis

1. Ava lähima klassi või hoone uks (ait, saun) uks.
2. Koonda sinna kõik lähedal asuvad õpilased.
3. Edasi käitu vastavalt varjumise juhendile.

NB! Juhul, kui ei ole võimalik varjuda lukustatavasse ruumi, tuleb kiiresti evakueeruda.

Äkkrünnak, evakueerumisstrateegia

1. Jää rahulikuks ja teata lastele, et koolimajas on oht.
2. Evakueeru koos õpilastega liikudes mööda kindlaksmääratud evakuatsiooniteed. Evakuatsiooniteel ohu avastamise korral liigu kiiresti ohust eemale ning kasuta mõnda muud evakuatsiooniteed.
3. Kasuta võimalikult varjatud teid.
4. Liigu kokkulepitud kogunemiskohta või sobivaimasse kohta, kuhu saad turvaliselt liikuda.
5. Kogunemiskohas kogu infot õpilaste kohta, mitu õpilast on sinuga, kas keegi puudub.
6. Kui sa liikusid mujale, edasta nimetatud teave ja enda ning õpilaste asukoht ja olukord telefonile 112.

Suhtlemine meediaga

Äkkrünnaku lahendamine kuulub politsei vastutusalasse.

Meediapäringutele vastab ainult politsei kõneisik või kooli direktor, kes annab politseiga kooskõlastatud infot.

Kui sinu poole pöördub ajakirjanik:

1. ütle oma nimi ja amet,
2. kinnita, et antud olukorras vastab ajakirjanike küsimustele ainult politsei kõneisik või koolidirektor. Kõigil täiskasvanutel on kohustus kaitsta õpilasi meedia ning uudishimuliku üldsuse eest. Õpilased ei pea meediale andma ühtki kommentaari.

Räägi õpilastele, kuidas ajakirjanikke viisakalt, kuid otsusekindlalt kooli direktori poole suunata.

11.2 Tulekahju

Avastades tulekahju:

1. Päästa vahetus ohus olijad ning jaga ülesanded kui abistajaid on rohkem;

2. anna evakuatsioonihäire;
3. helista telefonile 112;
4. kustuta esmaste tulekustutusvahenditega;
5. teavita kooli direktorit;
6. naase võimalikult kiiresti oma klassi juurde ja võimalusel evakueeri õpilased suundudes kokkulepitud kogunemiskohta.

Evakuatsioonihäire:

1. Säilita rahu;
2. Anna õpilastele korraldus evakueeruda, korda peamised juhised:
 - rahulikult;
 - asjad jäävad klassi;
 - liigutakse sobivaimat teed pidi kokku lepitud kogunemiskohta;
3. Kui koridoris on suitsu, kontrolli enne õpilaste evakueerimist, kas evakuatsioonitee on väljumiseks ohutu.
4. Sulge aknad ja ukсед, ära lukusta!
5. Võta kaasa klassi nimekiri

Kogunemiskohas:

1. Kontrolli õpilaste kohalolekut;
2. Edasta info, kui palju õpilasi oli tunnis, kui palju puudus, kui palju jõudis kogunemiskohta.
3. Kogunemiskohta tuleb jääda seniks, kuni päästemeeskonna juht või kooli direktor annab järgmised korraldused.

11.3 Pommikahtlase eseme leid

1. Ära puuduta ega liiguta eset! Eemaldu sellest. Anna korraldus ka teistele sellest eemaldumiseks!

2. Teata leiust telefonile 112, anna võimalikult täpne eseme ja selle asukoha kirjeldus. Helistamiseks eemaldu esemest, ära kasuta mobiiltelefoni ega raadiosidevahendit vähemalt 50 m raadiuses kahtlasest esemest.
3. Teavita leiust kooli kriisimeeskonna juhti, kes alustab evakueerimist

Ära puuduta ega liiguta kahtlast eset!

Ära kasuta mobiiltelefoni vähemalt 50 m raadiuses kahtlasest esemest!

Evakueerudes pommikahtlase eseme leiu korral:

1. Võimalusel ava aknad, plahvatuse korral on kahjustused siis väiksemad.
2. Vaata ruum kiiresti üle, kas näed midagi kahtlast
3. Kui leiad kahtlase eseme, lahku ruumist ja teavita leiust politseitöötajat, päästeteenistust või kooli kriisimeeskonda.
4. Võta kaasa klassi nimekiri (kui kool kasutab elektroonilist õppeinfosüsteemi, ole valmis edastama info puudujate ja tunnis viibinud õpilaste kohta).
5. Võta kaasa isiklikud asjad – ruumi vabastamine kottidest lihtsustab ruumi edasist kontrolli.
6. Kogunemiskohta jõudes kontrolli kõigi kohalolekut ja edasta infot koguvale õpetajale teave, kui palju oli õpilasi tunnis, kui palju puudus, kui palju jõudis kogunemiskohta.

11.4 Äkkrünnaku ähvardus

Ringlevad kuulujutud ähvardusest, ohumärgid loovtöodes vms.

1. Täpsusta infot.
2. Teavita telefonil 112.
3. Teavita kooli direktorit.
4. Kui oled kindel, et tegemist on alusetu ähvardusega, teavita ähvardusest ikkagi kindlasti kooli direktorit.

Kui sul on kahtlus, et keegi plaanib ükskõik mis moel rünnakut, aga kahtled ähvarduse tõepärasuses või info piisavuses, räägi kahtlustest ikkagi kindlasti kooli direktorile!

Telefoni teel edastatud ähvardus

1. Jää rahulikuks.
2. Hoia kõneleja liinil nii kaua kui võimalik.
3. Samaaegselt püüa teavitada politseid numbril 112 (palu lähedalolijate abi).
4. Püüa teada saada, pane kirja:
 - Millal rünnak toimub (kuupäev/kellaaeg)?
 - Kus rünnak toimub?
 - Kuidas võib rünnak toimuda?
 - Mis eesmärgil?
 - Kas ründaja on juba sündmuskohal?
 - Kes on helistaja?
 - Pane tähele kõneleja hääletooni, väljendeid, taustaheliseid jmt.
5. Pärast kõne lõppu teavita telefoninumbri 112 ja kooli direktorit. Kui oled kindel, et tegemist on alusetu ähvarduse või naljaga, teavita kooli direktorit.

6. Esimesel võimalusel täida ähvarduse dokumenteerimiseks ankeet

NB! Kui ähvardaja kavatses rünnata kohe, anna viivitamatult varjumishäire ja teavita kohe telefonil 112.

Kirja teel või internetikeskkonnas edastatud ähvardus

1. Teavita 112, masspostituse kahtluse korral saada kiri edasi aadressile masskiri@politsei.ee.
2. Säilita kiri kiletaskus ja anna see uurimiseks üle politseile/salvesta kiri.
3. Salvesta ähvardus või vestlus, mille käigus ähvardati.
4. Märgi juurde portaali, kus ähvardus edastati.
5. Fikseeri ähvarduse edastamise kellaeg.
6. Teavita koheselt politseid telefonil 112 ja edasta salvestatud materjal.

Ära sulge portaali ähvardust salvestamata!

11.5 Pommiähvardus

Telefoni teel edastatud pommiähvardus

1. Säilita rahu.
2. Võimalusel teavita paralleelselt politseid telefonil 112 (nt kata toru käega kinni ja helista 112, anna lähedalolijale käega märku, et vajad abi, kirjuta sedelile märksõnad, et lähedalolev kolleeg mõistaks olukorda ja teavitaks 112).
3. Numbrinäiduga telefoni puhul fikseeri number.
4. Hoia kõneleja liinil nii kaua kui võimalik, kuula teda katkestamata.
5. Kirjuta üles kõik, mida kõneleja räägib:

- Kus lõhkeseadeldis asub?
- Milline välja näeb?
- Kuidas ja kes käivitab seadeldise?
- Millal plahvatab (kellaaeg)?
- Millal ja kes selle pani?
- Mis on pommipaneku eesmärk?
- Kas ähvardaja nõuab midagi?
- Kes on helistaja?

6. Pane tähele kõneleja hääletooni, väljendeid, taustaheliseid jmt.

7. Teavita kooli direktorit.

8. Esimesel võimalusel täida ähvarduse dokumenteerimise ankeet

Suusõnal või kirja teel edastatud pommiähvardus

1. Teavita 112.

2. Võimalusel pea ähvardajat kinni politsei saabumiseni või võta tema kontaktandmed, säilita kiri ja anna see politseile

3. Teavita kooli direktorit.

11.6 Õpilase kadumine

1. Uuri õpilastelt:

- millal kadunud kaaslast viimati nähti?
- kus kadunud kaaslast viimati nähti?
- kas keegi teab, kuhu kadunud õpilane läks?
- kas keegi teab, miks kadunud õpilane ära läks?
- kas keegi on temaga pärast lahkumist telefoni teel rääkinud?

2. Püüa telefoni teel kadunud õpilasega kontakti saada.

3. Informeeri juhtunust õpilase vanemaid, uuri, kas neil on kadunud õpilase kohta infot.
4. Täpsusta, milline oli kadunud õpilase riietus.
5. Teavita politseid numbril 112 ja tegutse vastavalt politseilt saadud juhistele. **Kui lapse asukoha ja olukorra kohta puudub ka lapsevanematel info, on õpetaja kohustatud teavitama politseid, ka juhul, kui vanem ei soovi teavitamist, sest õpilase elu ja tervis võivad olla ohus.**
6. Informeeri kooli juhtkonda.
7. Kontakteeru uuesti kadunud õpilase vanematega ja selgita, mida on õpilase leidmiseks tehtud ja mida veel ette võetakse.
8. Kui kadunud õpilane leitakse, informeeri sellest kõiki osapooli, otsimine katkestatakse.

Ära mine õpilast ise otsima, jättes ülejäänud õpilased üksi!

11.7 Lapserööv

Kui lapsevanem pöördub kooli kahtlusega, et tema last võidakse röövida Kuula, näita üles arusaamist ja mõistmist. Kui tegemist on peresisese teemaga, palu lapsevanemal ühendust võtta kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajaga. Kui tegemist on perevälise ähvardusega, palu lapsevanemal kindlasti ühendust võtta politseiga.

Ära võta endale probleemi lahendaja rolli!

11.8 Kaklus või ühepoolne füüsiline vägivald

1. Lahuta kaklus:

- anna kõigepealt suuline korraldus kaklus lõpetada;
- kui sellele ei kuuletuta, lahutata kaklus füüsiliselt sekkudes võimalikult leebelt (ei tohi ise õpilast lüüa vms). Sekkumise üle otsustades hinda, kas sekkumisel põhjustatav võimalik vigastus on väiksem või suurem kui need vigastused, mis võiksid tekkida siis, kui kaklust ei lahutata);
- kui kaklust lahutada ei õnnestu või see on sulle ohtlik, kutsu abi või teavita politseid numbril 112;
- ära sekku, kui kakluses kasutatakse külmrelvi.

2. Vajadusel kutsu arst või kiirabi (kindlasti tuleb fikseerida ja dokumenteerida tekitatud vigastused)

Ära sekku, kui see on sulle endale ohtlik!

Kakluse sekkumises ei tohi õpilast lüüa!

Ära mine nuga vms ise ära võtma, see on alati väga ohtlik!

Pärast kakluse lahutamist:

1. Võta osalejatelt seletused. Kui seletusi mingil põhjusel ei ole võimalik võtta, siis kirjuta üles nende laste nimed ja kontaktandmed, kes osalesid kakluses või olid selle tunnistajaks ning edasta kooli juhtkonnale.
2. Käsitle sobimatut käitumist lähtudes kokkulepetest koolis.
3. Teavita sotsiaalpedagoogi ja klassijuhatajat, kes teevad koostööd lastevanematega/hooldajatega ning käsitlevad juhtunut edasi.
4. Kui juhtunu on puudutanud ka teisi õpilasi (kaklust nähti pealt, osapoolte tüli on olnud pikaajaline ja ka teiste jaoks keeruline situatsioon), käsitleb sotsiaalpedagoog juhtunut klassis ühise aruteluna. Vajadusel pöördub abi

saamiseks kooli direktori poole.

5. **Raskematel juhtudel** teavita kooli juhtkonda, kes

- teavitab lapsevanemaid/hooldajaid;
- võtab osalejatelt kirjalikud seletused;
- teavitab vajadusel noorsoopolitseid;
- vajadusel kutsub kokku kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse
 - kas ja kuidas teavitada kooli;
 - kas ja kuidas käsitleda juhtunut edasi;
 - kas ja kuidas teostada järeltööd.

11.9 Varastamine

1. Teavita klassijuhatajat.

2. Klassijuhataja võtab lastelt/lapselt (kirjaliku) seletuse. Võimalikult objektiivsete seletuste saamiseks on hea leida võimalus, et lapsed oleksid seletuste kirjutamisel üksteisest eraldatud.

3. Klassijuhataja käsitleb teemat vastavalt olukorrale asjaosalistega või klassis.

4. Klassijuhataja teavitab ohvri vanemat/hooldajat võimalusest esitada avaldus politseile.

5. Klassijuhataja arutab olukorda juhtkonnaga, et otsustada edasiste tegevuste üle (noorsoopolitsei teavitamine, psühholoogilise töö vajadus jmt). Vastavalt otsusele teavitab direktor või klassijuhataja varguses kahtlustatava vanemaid/hooldajaid.

Ära otsusta süüdlase üle esmamulje põhjal!

Ära kardata nõu küsida noorsoopolitseist, psühholoogilt, sotsiaalpedagoogilt, õpilasnõustajalt või kooli juhtkonnalt!

11.10 Esemete rikkumine

1. Teavita klassijuhatajat.

2. Klassijuhataja võtab lapselt (lastelt) seletuse.

3. Klassijuhataja teeb koostööd lapse(laste)vanematega/hooldajatega.
4. Klassijuhataja käsitleb teemat vastavalt olukorrale asjaosalis(t)ega või klassis.
5. Kooli vara rikkumise korral teavita majahoidjat või direktorit, kes võtab ühendust lapse(laste)vanematega/hooldajatega.

11.11 Väljapressimine

1. Teavita ohvri klassijuhatajat. Teades mõlemat osapoolt, teavita juhtunust mõlema lapse klassijuhatajat.
2. Klassijuhataja võtab lapselt (lastelt) seletuse.
3. Klassijuhataja teeb koostööd lapse(laste)vanematega/hooldajatega.
4. Klassijuhataja käsitleb teemat vastavalt olukorrale asjaosalis(t)ega või klassis.
5. Tõsisematel juhtudel pöördu kooli juhtkonna või noorsoopolitsei poole.

11.12 Õpilane narkouimas või alkoholijoobes koolis

1. Sekku koheselt! Rahulikult vesteldes ürita õpilane teiste klassikaaslaste juurest või teised tema juurest ära juhtida.
2. Kui õpilasega ei saa kontakti, kutsu kiirabi.
3. Ära jäta õpilast üksi, vajadusel anna esmaabi
4. Alkohol- või narkojoobe kahtluse korral teavitab klassiõpetaja politseid. Kui avaldus tehakse vihjena narkootiliste ainete kasutamise kahtlusest, võib politsei käsitleda seda konfidentsiaalsena. Avalduse võib teha ka anonüümselt.
5. Joobe tuvastamine on politsei pädevuses. **Joobe tuvastamine alkomeetri abil kooli töötaja poolt on õigustühine, kuid võib olla koolipoolseks**

meetmeks, kui õpilane on nõus alkomeetri kasutamisega. Politsei saab menetluses kasutada kooli töötaja poolt koostatud kirjalikku väliste joobetunnuste kirjeldust.

6. Klassijuhataja teavitab õpilase vanemat/hooldajat.

7. Kui politsei ei anna muud korraldust, tuleb vanem/hooldaja õpilasele kooli järele ja viib õpilase koju või vajadusel meditsiinasutusse.

Kui õpilase juurest leitakse keelatud ainet/aineid

1. Kontrolli õpilase kapi ja koti sisu.

2. Narkootikumide või tubakatoodete leidmisel teavita koheselt politseid (mitte teatamine on karistatav). Äravõetud tubakatoode või muu keelatud aine antakse üle politseile.

3. Kui õpilane hoiab enda juures, tarvitab ise, vahendab või müüb narkootilisi aineid, on see kuritegu, millest tuleb alati teavitada politseid.

4. Alkoholi leidmisel teavitatakse vanemaid, kui õpilasel puuduvad joobetunnused, ei ole politsei teavitamine kohustuslik. Äravõetu antakse üle lapsevanemale.

5. Keelatud ainete konfiskeerimisel tuleb täita keelatud ainete äravõtmise akt.

11.13 Füüsiline vägivald koolis

Märgid, mis viitavad füüsilise vägivalla ohvrile:

- tähelepanu- ja õpivõime langus;
- vigade arvu kasv;
- mälu halvenemine;
- unustamise kiirenemine;
- meeolelu langus, endassetõmbunud olek;
- hirmunud, ennast varjata püüdev kehahoiak;
- õpilane väldib koostööd või kontakti teatud õpilastega.

Kui enamus neist märkidest on täidetud, võib kahtlustada füüsilise vägivalla toimumist.

Füüsilise vägivalla ilmingutele tuleb alati reageerida.

1. Julgusta ohvrit rääkima.
2. Vajadusel pöördu traumapunkti, et fikseerida ja dokumenteerida vigastused.
3. Püüa välja selgitada konflikti põhjused ja peamised vägivallatsejad.
4. Tee koostööd mõlema osapoole lapsevanemate/hooldajatega.
5. Käsitle juhtunut vastavalt olukorrale mõlema osapoolega eraldi, mõlema osapoolega koos või klassis.
6. Väljenda selgelt, et füüsiline vägivald on lubamatu.
7. Kutsu vägivallatseja koos vanemate/hooldajatega vestlusele.
8. Võimalusel suuna nii ohver kui ka vägivallatseja psühholoogi juurde, kes aitab neil leida strateegiaid enda emotsioonide ja impulsside kontrolli all hoidmiseks ning suunab, kuidas edaspidi vägivaldseid olukordi vältida,
9. Vajadusel teavita kooli juhtkonda või noorsoopolitseid.

Ära tee ennatlikke otsuseid enne kui oled juhtumisse süvenenud!

12. Tegevusplaan elektrikatkestuse korral

12.1 Tegevusplaan juhul, kui õpilased on koolis

- 1) Kriisimeeskond koguneb nõupidamisele.
- 2) Direktor/klassiõpetaja teavitab õpilasi ja lapsevanemaid Stuudiumi ning Facebooki kaudu toimuvast ning annab edaspidise kohta juhiseid.
- 3) Kooli klassiõpetaja tellib koolibussid õpilaste kojusõiduks.
- 4) Majahoidja informeerib, kas õpilasi on võimalik toitlustada.

- 5) Klassijuhatajad veenduvad, et kõigile õpilastele on transport koju tagatud. Vajadusel jääb koolimaja avatuks seni, kuni kõik õpilased on koju saanud. Koolis viibivatele õpilastele tagatakse täiskasvanu järelevalve.
- 6) Majahoidja/tehnosüsteemide hooldaja kontrollib tehnosüsteemide olukorda.

12.2 Tegevusplaan juhul, kui õpilased on kodus

- 1) Direktor/klassiõpetaja teavitab õpilasi, lapsevanemaid/kolleege Stuudiumi ning Facebooki kaudu toimuvast ning annab edaspidised juhised.
- 2) Majahoidja tagab pääsu koolimajja neile õpilastele, kes pole eelinfot kätte saanud. Õpilased saadetakse koju või tagatakse järelevalve kuni transpordi korraldamiseni.
- 3) Operatiivset infot edastatakse kooli kodulehel, Stuudiumis, kooli Facebooki kontol või direktori telefoni teel.
- 4) Majahoidja kontrollib tehnosüsteemid olukorda.

LISA 1. Kogunemiskohta jõudnute kontroll-leht

Klass	Õpetaja	Kohal	Võib viibida ohutsoonis	Märkused
I				
II				
III				
IV				

LISA 2. Äkkrünnaku ähvarduse dokumenteerimise ankeet

Jää rahulikuks! Proovi vestlusest saada maksimaalselt infot, ära ise telefonikõnet lõpeta!

Kõne vastuvõtu aeg (kuupäev/kellaeg).

Mil viisil võib rünnak toimuda (kirjeldada/tsiteerida ähvarduse teksti)?

Millal rünnak toimub (kuupäev/kellaeg)?

Kus rünnak toimub (aadress, objekti nimetus, asukoht)?

Kes on ründaja (kui on teada isik, siis lisada nimi, sünniaeg, kontaktid jms)?
Kui on teada ründaja isikukirjeldus, siis lisada ka see.

Milliseid vahendeid ründaja võib kasutada (relvad, süütevahendid jm – kirjeldada nii täpselt kui võimalik)?

Kas ründaja on sündmuskohal?

Mis on ründaja tegevuse eesmärk?

Helistaja asukoht, nimi, telefoninumber:

Kõne vastuvõtmise kuupäev ja kellaeg:

Kõne vastuvõtja nimi ja kontaktandmed:

HELISTAJA ISIK: (mees, naine, tüdruk, poiss oletatav vanus) _____

Mis keeles rääkis? (eesti, vene, inglise, muu) _____

Kas helistaja hääl oli teile tuttav? (jah, ei) _____

Kui jah, siis keda see meenutas?

KÕNE HINDAMINE

Iseloomustada helistaja kõnet:

Kas helistaja keelekasutus oli hea ja korrektne?

Kas ähvardaja helistas ühe korra või mitu korda?

Kas helistaja mainis kedagi nimeliselt? Keda?

Kas kõne taustal oli kuulda teiste inimeste hääli, naeru, itsitamist vms?

Kas kõne taustal oli kuulda müra (masinad, seadmed, liiklusmüra, muusika, muu)?

Muud tähelepanekud? _____

LISA 3. Pommiähvarduse dokumenteerimise ankeet

Kõne vastuvõtu aeg (kellaaeg, kuupäev)

...../.....

Kus lõhkeseadeldis asub (täpne aadress, objekti nimetus, asukoht)?

.....

Milline lõhkeseadeldis välja näeb (suurus, kuju, materjal jne.)?

.....

Kuidas käivitub?

.....

Millal pomm plahvatab (kuupäev/kellaaeg)?

...../.....

Millal ja kes selle pani?

.....

Milline on pommipanemise eesmärk, taotlused, nõudmised?

.....

Helistaja nimi ja telefoni number, millelt helistatakse?

.....

1. Helistaja isik: (mees, naine, tüdruk, poiss)

Oletatav vanus _____

2. Mis keeles rääkis? Inglise, vene, eesti

muu _____

3. Kas helistaja hääl oli teile tuttav? (jah/ei) _____

4. Kui jah, siis keda see meenutas?

5. Iseloomustada helistaja kõnet:

6. Taustahelid:

7. Kõne kokkuvõte:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Täitja nimi, kuupäev, kellaeg, telefoni nr.

...../...../.....
...../.....
.....

LISA 4. Kirja näidis lapsevanemate teavitamiseks õpilase surma puhul

V.a lapsevanemad!

Teatame kurbusega, et meie seast on lahkunud meie kooli klassi õpilane
..... Oleme leinas koos..... vanematega.
Kaasõpilase surm puudutab meid ka siis, kui lahkunu ei ole olnud lähedane sõber.
Seepärast võib teie laps vajada tuge leinas või lihtsalt rahulikku vestluspartnerit, kellega
arutada elu tõsistel teemadel.

Laste reaktsioonid leinale on mitmekesised ja ei pruugi avalduda kohe. Lapse leina
väljendamine ei piirdu üksnes nutmisega, võimalusi leina kogeda ja väljendada on
mitmeid – juhtunu mõtetest väljatõrjumine, viha lahkunu, teiste või enda suhtes, apaatia,
äng, süütunded, tulevikupessimism ja palju muud. Oma last aidata saate lubades tal oma
tunded läbi elada.

Koolis toimub mälestuskogenemine (kuupäev, kell)

Mälestuseks saab tuua lilli

Kui vajate lisainformatsiooni või saame kuidagi aidata, palun helistage
.....

Kuupäev

Kooli nimi / kooli juht / klassijuhataja

LISA 5. Kirja näidis klassikaaslase matustest teavitamiseks

V.a lapsevanemad

Teatame kurbusega, et meie kooli õpilase.....ärasaatmine toimub
.....(kuupäev, kell)(koht).

..... vanemad ootavad hüvasti jätma kõiki klassikaaslasi ja sõpru.

Osalemine matustel on vabatahtlik.

Matusetseremoonial osalevad (info, kes täiskasvanutest osaleb,
nt koolidirektor, klassijuhataja ja aineõpetaja).

Algklasside õpilaste puhul: Teie lapsele võiks olla toeks kellegi lähedase kohalolu,
seepärast palume Teil oma last saata.

Lugupidamisega

Direktor _____ Klassjuhataja _____

*(Kui perel on erisoove, näiteks seoses lilledega, oleks vajalik ka see teave kirjale
lisada.)*

Kui klassi osalemist ei soovita, siis edastada vastav teade:

Va lapsevanemad

Teatame kurbusega, et meie kooli õpilase.....ärasaatmine toimub
.....(kuupäev).

Me austame vanemate soovi koolikaaslaste matustel mitteosalemise osas ning

jätame sel päeval ga hüvasti klassis. Hüvastijätku juures on meile
toeks psühholoog

Lugupidamisega

Direktor Klassjuhataja

LISA 6. Keelatud aine(te)/eseme(te) äravõtmise akt

Kool: _____ Klass: _____

Isiku andmed, kellelt aine(d)/ese(med) ära võetakse

Nimi: _____

Kuupäev: _____

Koht: _____

Ära võetav(ad) aine(d)/ese(med):

Aine(te)/eseme(te) äravõtmise põhjus:

Aine(d)/eseme(d) võttis ära

Nimi: _____

Ära võetud aine(d)/ese(med) on üle antud

Nimi: _____

Allkiri: _____

Kuupäev: _____